

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Institutio Vitæ Ad Exemplar Passionis Domini Et Salvatoris Nostri

Sgambata, Scipio

Dillingæ, 1686

Cap. X. Evcharistiam nobis à Domino relictam] esse, hujus vitæ ad
Passionis exemplar instituendæ monumentum & robur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53753](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53753)

recense. Restat de Satisfactione dicere. Etiam partem Christus Dominus est visus indicare, dum paulò post Apostolis idem, quod ipse peregerat, opus demissionis & caritatis injunxit. Sed plenius uberiùsque nos docuit, pro peccatis pœnas sponte suscipere, dum statim addidit: *Non est servus major Dominò suò.* Ut profectò viderent ac discant servi, debere se pœnis sponte susceptis propria peccata luere, cum Dominus tot acerbis cruciatibus expiaret aliena.

CAPUT X.

Eucharistiam nobis à Domino relictam esse, hujus vite ad Passionis exemplar instituenda monumentum & robur.

Matth.
26, v. 26

Cœnantibus autem eis, accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: accipite, & comedite: Hoc est corpus meum, &c. & ex

Luc. 22.
v. 19.

Luca: Hoc facite in meam commemorationem. Expiatis confessione animis, & velut ex morte lethalis culpæ renatis, cibò opus

pus erat, quò robur acquirerent ad novæ vitæ institutum capeffendum. Datur ergo Eucharistia, cujus duo sunt munera, duòque nobis præstat beneficia: alterum, quòd præteritæ Passionis est commemoratio, & gratiarum actio; alterum, quòd vitæ nostræ, ad illius exemplar institutæ, est robur & firmamentum. Et, quòd ad primum quidem attinet, necessarium erat nobis Dominicæ Passionis aliquod perenne monumentum: nam & omnium rerum immemores & obliviosi sumus homines, & maximè beneficiorum, quæ, qui dant, marmori inscribunt, qui accipiunt, aquis inculpant. Nihil homini gravius onere accepti beneficij est, quod, quia ferre non potest, libenter aut ingrata abnegatione rejicit, aut saltem rustica oblivione deponit. Hoc verò Christi Domini in nos beneficium tantò magis periclitabatur oblivioni mandari, quantò erat & minùs tempore ac locò præsens, & gravius nobis onus afferebat. Quoties curæ occurrunt, quæ aliquod nobis impositum onus molesti operis commemorant, solemus eas à nobis longè agnitas rejicere. Vetus proverbium

verbum est, *Seria in crastinum, hodie vivamus*. Præterea cùm vita ad Passionis exemplar instituta à communi consuetudine tam longè abhorreat, quis unquam ejus inter hæc vitæ vulgaris exempla meminisset? Verùm quid potissimum institueret Dominus, quò nos sui beneficij, ac nostri officij semper admoneret? Nam quidquid illud esset, ejus quoque homini prompta esset oblivio. Omnium enim obliviscimur, etiam nostrî. Unum est, cujus oblivisci nos natura non patitur: cibus. Hunc enim quotidie sumimus, eâ nos stimulis non levibus excitante. Hoc ipsum igitur Domini Providentia Passionis suæ voluit esse monumentum, ut, quia sine cibo ullo die esse non possumus, ne sine hujus quidem saluberrimæ Passionis memoriâ esse possemus. In eo autem admirabilis, planèque divina se prodite ejus & virtus & sapientia, quòd hujus memoriæ nō ad specimē tantum, sed re vera cibo huic inferendæ, inimitabilem viribus humanis & inexcogitabilem ingeniō potuit invenire rationem. Quid enim habebat commune cum Christo cibus? quid simile Pas-

sioni

sioni panis & vinum? Imò quid tam dissimile Salvatori, quàm cibus, ex quo fuit nostræ perditionis exordium? & quid tam à Passione diversum, quàm comestio, cum hæc delicias habeat, illa cruciatus; hæc ordinetur ad vitam, illa ducat ad mortem? Deinde quo pacto, quæ semel peracta est actio, rursus peragi posset? Christò præsertim jam in cælum recepto, & omnis humanæ imbecillitatis experte? Verùm hæc aliâque omnia Dei sapientia, Dei potestas una superavit. Invenit modum sapientissima caritas, ut, quod Christo fuit durum pati, id esset nobis dulce meminisse. Reperit viam, quâ & semel mortuus semper viveret ad interpellandum pro nobis, & tamen quotidie pro nostra excitanda memoria mystica immolatione moreretur. Mysticam autem cum dico, non fictam, aut imaginariam tantum, sed veram, incruentam tamen, & omnis in Christo læsionis immunem. Etenim dum Sacerdos ita panem in Christi Corpus consecrat, ut ex vi eorū verborum Sanguis non veniat, itaque vicissim vinum in Sanguinem, ut ex eorum verborum vi Corpus non

non veniat, fit, ut in esse mystico seu Sacramentali, ut loquuntur Theologi, Sanguis separetur à Corpore: quod cum fit, sequentib⁹ Sanguinē spiritib⁹, qui sunt vehiculum animæ, mors necesse est sequatur animantis; atque adeò quotidie ante oculos nostros incruentâ verâque immolatione Christus crucifigitur. Quid dicemus, qui Christi Passionis immemores sumus? Hoc jam pejus est & gravius: non enim id à nobis petitur, ut Passionis antiquæ meminerimus, sed id exigitur, ne ab ea, quæ sub oculis nostris quotidie fit, oculos avertamus. Aspicite in eum, quem confixistis, ingrati mortales. Ecce, ut oblitterati beneficij memoriâ vobis redintegraret, nō veretur id nobis quotidie nova immolatione renovare. *O insensati homines! quis vos fascinavit, ante quorum oculos Jesus Christus quotidie crucifigitur, ut ei spectaculo tam leviter attendatis? Imò etiam, ut, cum Sacrificio adestis, alia omnia præter ipsum sacrificium cogitetis. Quid faciet Christus, ut vos eò adducat aliquando, ut Passionis ipsius velitis subinde meminisse? Si rursus se tradens, rursum*

Gal. 3.

v. I.

sum immolari se permittens, & clamans
 inter hæc, *Facite in meam commemora-*
tionem, nec voce, nec factô ad tantæ rei
 spectaculum excitare vos potest, quatan-
 dem arte, quâ viâ id impetrabit? Num ex-
 pectas, ut tum demum Passionis Domini-
 cæ recorderis, cûm in nubibus apparebit
 signum filij hominis, & plangent omnes
 tribus terræ? Neque id potuit divinæ satis
 esse bonitati, ut memoriam nobis mirabi-
 lium Passionis suæ in cibo recondere, per
 sese grato ac suavi, quem ideo, rece-
 dente substantiâ panis & vini, accidentia
 voluit nuda retinere, ut appareret, eum
 palato hominum illa servâsse, quin etiam
 huic cibo adderet mirificam spirituales
 dulcedinem, & ut sacræ litteræ loquuntur,
omne delectamentum, & omnem saporem Sap. 16.
suavitatis. Quô simul ad id capiendum, v. 10.
 & Passionis Domini mysteria sacra reco-
 lenda, animi & corporis degustata jucundi-
 tate, traheremur, ut, si minùs amore ipsius,
 saltem nostræ suavitatis affectu, si minùs,
 ut compateremur tam acerba patienti, sal-
 tem ut ex ejus commemorandis cruciati-
 bustanta animi jucunditate frueremur, ad
 cibum

Sap. 16.
v. 21.

cibum hunc sumendum alacres promptique accederemus, et vel hinc disceremus, non esse acerbam Domini Passionem ijs, quibus cælestia sapiunt, sed in ea *panem vitæ esse, & substantiam dulcedinis Domini Salvatoris ostendi*. Præter monumentum autem, quò in memoriam nobis Domini Passio revocaretur, necessarium erat robur, & fortitudo animi, ut eam strenuè imitaremur, atque ad ejus exemplar vitam nostram institueremus. Id quoque hic cibus habet; omnibus enim modis panis hic vitæ cor hominis confirmat ad sectanda Christi vestigia, quibus humana mens confirmari potest: primum ac maximè internæ gratiæ collatione, quæ propria huic Sacramento est, velut alitrix & vegetatrix virtutis, ac succi sanguinisque spiritualis creatrix. *Mens enim*, ut canit Ecclesia, in hoc Sacramento *impletur gratiâ*. Secundò propositione præmij, quod statim addit Ecclesia: *Et futura gloria nobis pignus datur*: nam qui tantæ gloriæ non modò expectationem aut spem, sed pignus in hoc Sacramento habere se cernit, is magno animo brevem Passionis

fionis

sionis diem feret, & stadium hoc à cæna
 ad crucem magna alacritate percurrent.
 Tertiò ipsa Communionem, quod nomen
 huic Sacramento proprium est; Commu-
 nicantes enim Christi Domini Corpori &
 Sanguini unum cum eo efficimur, ut, quæ-
 cumque ille patitur, & nos pati oporteat,
 & simul nobis Spiritus Christi Jesu com-
 municatur, ut & vita Jesu manifestetur in
 corpore nostro: denique ideo communi-
 camus huic symbolo Passionis Domini, 2. Cor.
4. v. 10.
 ut ejusdem Domini Passionibus commu-
 nicare discamus, ne, qui jucundatus est
 in mensa Domini, gravetur in horto trista-
 ri ac mædere cum Domino, utque is, qui
 Sanguinem hausit Christi, suum quoque
 sanguinem sit paratus præbere pro Chri-
 sto. Et sanè intolerabile quiddam est, &
 vix bene ullo criminis aut insanix nomi-
 ne satis exprimendum, velle nos Domino
 cæli & terræ pasci, & nolle eum sequi,
 nolle sectari. Paucis nummis aucto-
 ratus miles Duci suo libertatem suam ad-
 dicit, corpus & sanguinem cuivis hostili
 paratus offerre feritati: nos toto Ducis no-
 stri ac Dei Corpore & Sanguine sumpto,
 cujus vel unâ guttâ totius Universi salus
 G nimis

nimis carò emitur, nondum adduci possumus, ut ejus latus stipare velimus, & debitū, etiam citra stipendium, ei præstare famulatum. Postremum, quod in hoc Sacramento nobis ad vitam instituendam ad Passionis exemplar magnas vires addit, est Gratiarum Actio; est enim hoc Sacramentum gratiarum actionis, unde etiam nomen invenit, ut Græca voce Eucharistia dicatur. Quoties igitur hoc sumimus, cum pro cæteris omnibus beneficijs gratias agimus, tum pro eo maxime, quòd nos ad vitam instituendam ad Passionis exemplar vocaverit. Altissima ea vocatio est, & summam continet perfectionis humanæ. Nulla alia gratiarum actio tantum beneficium compensari rectè poterat, præterquam hac unâ, ut, qui se nobis dedit, eum nos ipsi offerremus. Dum autem ita ei gratias agimus, fit ut & nos ad vitam ad id exemplar magis magisque conformandam excitemur, & grati animi significatione divina in nos beneficentia provocetur.

